

Na awersie każdej polskiej monety okolicznościowej znajdują się:

- nominał
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 801 111 000 oraz 22 185 44 50.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

4 grudnia 2014 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu monety o nominale 10 zł z serii „Historia monety polskiej” – brakteat Leszka Białego oraz monet 50 zł i 500 zł z serii „Skarby Stanisława Augusta” – Jadwiga Andegaweńska.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

Polscy malarze XIX/XX w.

Józef Chełmoński

Monety okolicznościowe

Józef Chełmoński

W malarstwie Józefa Chełmońskiego zawiera się kwintesencja polskiej wsi, świat jej mieszkańców, przyrody i pejzażu. Tym tematom artysta pozostał wierny przez całe życie. Wychowywał się w rodzinnym majątku pod Łowiczem, a ostatnie 25 lat życia spędził w wiejskim dworku Kukłówce koło Grodziska Mazowieckiego. Studiował w Warszawie i Monachium, dłuższy czas przebywał w Paryżu, gdzie odniósł sukces artystyczny i finansowy. W wielkomiejskich parkach tęsknił jednak do dzikiej natury i chłopskich chat; nieodmiennie malował folwarki, rozpędzone zaprzęgi końskie, sceny przed karczmą i w polu, a wszystko na tle krajobrazów zapamiętanych z wędrówek po Mazowszu i z podróży na Ukrainę, Podole, Litwę czy Polesie.

Twórczość Chełmońskiego, zaliczana do realistycznego nurtu w malarstwie polskim, przekracza ramy tego przyporządkowania. Jeden z jego wczesnych obrazów, *Żurawie*, z porzuconym przez towarzyszy okaleczonym ptakiem na bliskim planie, wyprzedza przecież o kilkanaście lat pomysły malarzy symbolistów, także ze względu na kolorystykę i oryginalną kompozycję. Znane wszystkim *Babie lato*, budzące oburzenie ówczesnej krytyki niestosownością tematu, było pierwszym obrazem ukazującym chłopkę nie przy pracy, ale leżącą w rozmarzeniu na łące. Dziewczyna należy tu do natury, nieupiększonej jak ona sama,

ale jednocześnie pełnej poezji. Takie widzenie świata objawiło się najpełniej w późnych pracach Chełmońskiego, w których zaobserwowany widok stepu, podmokłej łąki czy leśnej drogi stawał się pod pędzlem artysty wizją przenikającej przyrodę duchowości.

Odrębność postawy artystycznej Chełmońskiego wynikała z jego niechęci do zastanych stereotypów obrazowania, które odrzucił, zawierzywszy własnej intuicji i instynktowi malarskiemu. Jako człowiek buntował się przeciw konwenansom towarzyskim i sztuczności życia salonowego. Demonstrował to także w ubiorze – niezbyt starannym, skomponowanym z elementów stroju miejskiego i chłopskiego. Zarówno w sztuce, jak i w życiu najwyżej cenił autentyczność.

Nominał 20 zł

metal: Ag 925 oraz farby: czerwona, żółta, zielona i niebieska

stempel: lustrzany

wymiary: 40,0 mm x 28,0 mm

masa: 28,28 g

nakład: do 30 000 szt.

Projektant monety: Ewa Olszewska-Borys

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała

Mennica Polska S.A.

Awers monety stanowi transpozycję lewej części obrazu olejnego Józefa Chełmońskiego *Noc na Ukrainie zimą* z 1877 roku. Na rewersie widnieje portret Józefa Chełmońskiego, wzorowany na wizerunku narysowanym przez Leona Wyczółkowskiego w 1900 roku; w tle motywy z obrazu Chełmońskiego *Żurawie* z 1870 roku.

dr Urszula Makowska
Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk

7 listopada 2014 roku
Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę z serii „Polscy malarze XIX/XX w. – Józef Chełmoński” o nominale 20 zł.